

נחתכות באורך זהה לתער, כך שיש בשימוש בהם משום השחתת הזקן שהוזהרנו עליו "ולא תשחית את פאת זקנך". כפרטי המציאות ופרטי הדינים שהתבארו לעיל בהרחבה.

מכונת גילוח דגם AT610/AT620

כז. יש מי שמאשר | מכשיר מכונה של פיליפס מדגמים: AT610/AT620. מדובר בדגמים ישנים יחסית, המכונה ללא סכין כפול, עם תושבת לא גמישה. אולם עובי הרשת 6-8 מאיות המ"מ (!), הרשתות הכי דקות שייצרה פיליפס. (כחצי עובי של דף נייר).

כח. במבחן התוצאה, נמצאו מכונות אלו משחיתות את השערות מאוד, למרות שאין ללהבים אלו סכין כפול, בשל דקיקות הרשת הלהבים מגיעים עד העור, ופסיק רישא שבכל שימוש ובכל פעולת גילוח יושחתו מאות שערות^{11, 12}.

מכונות גילוח שהתפרסם שהן כשרות

כט. באחרונה, משווקות מכונות גילוח שונות של חברת פיליפס שנאמר עליהם בע"פ ע"י הרה"ג הרב דביר שליט"א שהן כשרות¹³. אולם יש לדעת:

מקורות והערות

¹¹ במכונה זו כיון שהתושבת פחות גמישה הדבר גורם מצד אחד לקונטרה יותר חזקה מול העור, כך שהחיתוך עמוק יותר. כמו"כ, גם פעולות של ביטול הקפיציות וכד' לא מועילות שכן המציאות הינה שהשערות נחתכות לגמרי, ויש בזה השחתה גמורה ככל תער.

¹² יש שמוסיפים להם פיסת אלומיניום בפנים, בכדי להכשירן. ברם, בבדיקה שערכתי (ע"י דיו) בזוויות שונות נמצאו הלהבים נוגעים בעור. יצויין כי בדיקת דיו כוחה יפה רק לחומרא ולא לקולא, דהיינו שאם נמצא כי הדיו ירד מהלהבים לעור נדע בוודאות שהלהבים חותכים ישירות מהעור, אך אם לא נמצא דיו על העור אין בכך הוכחה שהשער לא נשחת שיתכן שהלהבים לא נוגעים בעור אך חותכים את השיער במקסימום מבלי ליגוע בעור. נוכל להכשיר דבר רק ע"י בדיקת התוצאה בפועל האם אכן נותרו כל השערות.

¹³ בטעם שסבור שהמכונה כשרה שמענו שאמר הרב דביר הסברים שונים, ועיקרו שלטענתו נותר 'משהו' מהשערה, אף שאינו מורגש ביד, ובבדיקות שנערכו נמצא שנותר בין: 0.01 ל-0.04 המ"מ, דהיינו בין מאית ל-4 מאיות המ"מ, ואף שבעין היה קשה לראות, אך במכשור מיוחד הצליחו לראות שאכן נותר משהו חוץ לגומא. וטוען שבכח"ג כשר לדעת הגר"ש אלישיב זצ"ל. עכת"ד. דברים אלו מוקשים מאוד מכמה טעמים: א) בעצם הדבר גם תער ממש יש מקומות שמותיר שיעור קצר כזה, ותער לכו"ע אסרה תורה, הלא מאית המ"מ זה עשירית מעובי של דף נייר! דבר שאין העין שולטת בו. ב) ביחס לדעת הגר"ש זצ"ל: הגר"ע אויערבך, וכן אאמו"ר והגרמ"מ קארפ מעידים בשמו שתמיד הורה במשך עשרות השנים

(א) מדובר במכונות מקוריות של פיליפס שלא נעשה בהם שום שינוי.
 (ב) לפי הבדיקות עובי הרשת שלהם דק מאוד, 8-10 מאיות המ"מ (כעובי של דף נייר) כך שהחיתוך שלהם נעשה ישירות מהעור (מחמת הידחקות העור בחריצים) וזו הסיבה שהגילוח שלהם מותיר את העור כה חלק¹⁴.

(ג) בבדיקות על גוי שנעשו ע"י בית הדין שע"י הגר"ש רוזנברג שליט"א והגר"י סילמן שליט"א למכונות אלו נמצא שהשחיתו כתער (ראה מכתבם בעמוד הבא, חלק מהדגמים הנזכרים שם הינם שאושרו ע"י הרב הנ"ל).

(ד) הוראת גדולי הפוסקים בדור האחרון מרנן: הגר"ז אויערבך, הגרי"ש אלישיב, הגר"ע יוסף ועוד (הובאו דבריהם להלן בפרק ו'), היתה שהתנאי להכשר מכונות גילוח שייתקלו בשערה בהעברת הציפורן, ומכונות אלו אינן עונות לדרישה זו כלל וכלל.

(ה) באחרונה נאמר שאושר ע"י הרב הנ"ל גם מכונות מדגמים מתקדמים ששיעור ההשחתה בהם גבוה מאוד מאוד, ואין הבדל בין מכונה זו לשאר מכונות הגילוח, לא ברשתות שהן קלאסיות ומופיעות בהרבה מהדגמים של פיליפס ולא בתוצאות שמותיר

מקורות והערות ~~~~~

ששיעור השערה שצריך שתישאר באופן שתתקל הציפורן כשמעבירים אותה בכיוון מנוגד לצמיחה, ולא די בכך שנראית לעין. וכך הייתה הוראתו לדייני בית הדין לענייני גילוח שקיבלו ממנו את ההוראות איך לפתח את המכונה הכשרה. וכך כתוב ב'הערות' למס' קידושין (לה): "ורק אם כשמעביר ידו עדיין מרגיש שער אז שפיר". (ג) כך כותב הגר"א דרעי זצ"ל בספר כשרות מכונות הגילוח בשמו: "הגדיר זאת מרן עמוד ההוראה הגרי"ש אלישיב זצ"ל, דשיעור 'משהו' היינו לכל הפחות 'כדי קריצת ציפורן', ולפיכך יש להרגיש כל שערה ושערה, באופן שאצבע היד מועברת על פני העור, והיינו שבהעברת האצבע על פני העור תורגש השערה, שכן צריך שחלק השערה הנשאר יהיה בולט מעל פני העור". [יסוד דבריו, שלא סגי בשארית השערה שבתוך הגומא, שהרי גם בתער יישאר שארית כזו שהרי התער אינו חודר אל תוך הגומא, ובהכרח שצריך משהו בולט מחוץ לגומא, ובוה תיתקל הציפורן]. (ד) הגרש"א זצ"ל (הו"ד בפרק ו') הוסיף שאין מועיל מה שרואים ב'זכוכית מגדלת' וכיו"ב, וצריך שייראה בעין, ובגודל כזה של שערה שהוא עשירית מעובי של דף נייר אין העין שולטת. [עפ"י הרופאים עין מצויה לא יכולה לראות

¹⁴ במציאות זו יוכל כל אחד להיווכח, גם ע"י ניסיון של חיתוך שיער מעל ידו, לאחר שיבחן כמה שערות היו לפני וכמה מהם נעלמו אחרי הגילוח. לשבחם של בחורים יקרים יאמר, שסיפרו שחששו לכשרות מכונה זו מבלי שנאמר להם דבר קודם לכן, משום שהרגישו שהגילוח נעשה חלק לגמרי, ולא הבינו א"כ מה ההבדל בין מכונה זו לאחרות או לתער, וצדקו בטענתם, כי אכן אין הבדל, מלבד שיש כאלה שאחוזי ההשחתה פחותים אצלם מאשר במכונות אחרות. אך גם השחתת שני שערות אסורה מן התורה.

את העור חלק כתער, כך שהדברים נגד התנגדותם של פוסקי הדורות למכוונות הגילוח.
(ו) בגמ' בע"ז (ז:): "היו שנים אחד מטמא ואחד מטהר, אחד אוסר ואחד מתיר - אם היה אחד מהם גדול מחבירו בחכמה ובמניין הלך אחריו, ואם לאו הלך אחר המחמיר. ר' יהושע בן קרחה אומר בשל תורה הלך אחר המחמיר, בשל סופרים הלך אחר המיקל. א"ר יוסף הלכתא כרבי יהושע בן קרחה".

בית דין צדק בני ברק

מיסודו של רבינו
מורן רבי נסים קרליץ זצ"ל
בראשות הגאב"ד רבי שריאל רוזנברג שליט"א

בסייד

לאפרושי מאיסורא

זהירות ממכשול באיסור החמור של השחתת פאת הזקן

כבר נודע דעת רבותינו זיע"א שהמתגלח במכוונות הגילוח יש בו חשש איסור תורה של השחתת פאות הזקן, וכמבואר בלקוטי הלכות במכות, ובמכתבי רבותינו בעל הקהילות יעקב זצ"ל ובעל האבי עזרי זצ"ל. וכן מפורסם שכך היתה דעת מורן החזו"א זצ"ל.

ולאחרונה יש פרסומים על מכוונות גילוח מסוימות כאילו אין בהם חשש, הובאו בפני ביה"ד מספר סוגים של מכוונות גילוח, וביה"ד בדק ומצא כי הם משחיתות את השערות, או חלק מהם, וכמו השחתה של תער.

וע"כ בודאי אסור להשתמש בהם לגילוח פאות הזקן, והוא איסור דאורייתא.

הדגמים שנבדקו ונמצאו אסורים:

1. פיליפס 724PT
2. פיליפס 3700SW
3. פיליפס ONEBLADE
4. K - TRIH KS8

הערה: הניל אינו מתייחס למכוונות שיש עליהם הכשר פרטני, שנבדקו אחת לאחת, והן על אחריות הגוף נותן ההכשר.

5/11 ב"ה

לחידוש אג"ק
הרב ר' נסים קרליץ
ע"ה
נתיב קרן אור

